

Vi bygger ut Blå linje till söderort

Välkommen till samråd om förlängning av tunnelbanans Blå linje från Kungsträdgården till Gullmarsplan och söderort. Tyck till om uppgångar och sträckningar.

Samrådet sker i samband med arbetet att ta fram ett förslag till järnvägsplan och en tillståndsansökan enligt miljöbalken. Det här dokumentet är ett sammanfattande underlag för samrådet.

Under samrådsperioden den 9 februari – 12 mars 2015 bjuder vi in till flera öppet hus. Se baksidan för mer information.

Varför bygger vi ut tunnelbanan till söderort?

Stockholmsregionen växer. När fler människor väljer att bo och vistas i Stockholm ökar behovet av fler bostäder och en väl fungerande kollektivtrafik. För att kunna fortsätta växa är det viktigt att satsa på hållbara trafiklösningar. 2013 års Stockholmsförhandling om utbyggd tunnelbana är en del i detta.

Framtidens tunnelbana

Dagens tunnelbana och planerade utbyggnader. Denna broschyr handlar om sträckningen från Kungsträdgården till Gullmarsplan och söderort.

Redan idag har Stockholm en välutbyggd kollektivtrafik, men det räcker inte. Senast vi byggde tunnelbana i Stockholm var på 1990-talet, nu är det dags att fortsätta utbyggnaden. Södra Stockholm är ett expansivt område där cirka 40 000 bostäder ska byggas. Då behövs en effektivare kollektivtrafik.

Blå linje ska förlängas från Kungsträdgården via Sofia till Gullmarsplan. Där knyts den samman med den Gröna Hagsåtralinjen. Med den nya grenen avlastas sträckan T-Centralen–Gamla stan–Slussen där idag all tunnelbanetrafik mellan norra och södra staden passerar. Denna lösning ger dessutom Farsta- och Skarpnäcksgrenarna möjlighet till ökad turtäthet.

Fakta

- Nya/studerade stationer: Sofia, Gullmarsplan, Globen, Enskede gård och Slakthusområdet
- Vid station Sofia ansluter en gren mot Nacka
- Spårlängd: Kungsträdgården–Söckenplan: cirka 6 km
- Planerad byggstart: senast år 2018
- Planerad trafikstart: omkring år 2025

Restider med nya tunnelbanan

- Söckenplan–T-Centralen (via Slakthusområdet): cirka 10 minuter
- Söckenplan–T-Centralen (via Enskede gård och Globen): cirka 13 minuter

Stockholm utvecklas

Söderstaden

Söderstaden är ett av Stockholm stads större utvecklingsområden och består av Globenområdet, Slakthusområdet, södra Skanstull och Gullmarsplan/Nynäsvägen. Ambitionen är att skapa en tätare, mer funktionell stadsmiljö som länkar samman omkringliggande stadsdelar. Idrotts-, kultur- och nöjesevenemang ska samsas med etableringar inom handel, kontor och service. Med många nya bostäder av olika slag blir det en varierad stadsdel. En väl fungerande kollektivtrafik är en förutsättning för områdets utveckling.

Visionsbild, Slakthusområdet. Illustratör: David Wiberg

Slakthusområdet

Slakthusområdet ska utvecklas till en stadsdel med 2 500–3 000 nya bostäder samt handel, kultur och arbetsplatser. Här ska kulturhistoriskt värdefulla byggnader finnas sida vid sida med ny arkitektur, restauranger och caféer.

Verksamheter som kan kombineras med bostäder ges möjlighet att vara kvar i området. Stockholms stad utreder också förutsättningarna för en större handelsetablering inom områdets södra delar. Slakthusområdet beräknas vara färdigt 2025–2030.

Södermalm

När Blå linje byggs ut planeras två stationer på östra Södermalm, Sofia och Hammarby kanal. Området är huvudsakligen bebyggt med bostadskvarter.

Stockholms stad planerar för cirka 1 500 nya bostäder inom stationernas upptagningsområden.

Flygfoto över Johanneshov med Globen, Tele2 Arena och Slakthusområdet. Foto: Lennart Johansson

Gullmarsplan

Området utvecklas i takt med att nya arbetsplatser och bostäder byggs.

Genom att förstärka Gullmarsplan som en viktig nod för kollektivtrafiken blir området en central del av Söderstaden.

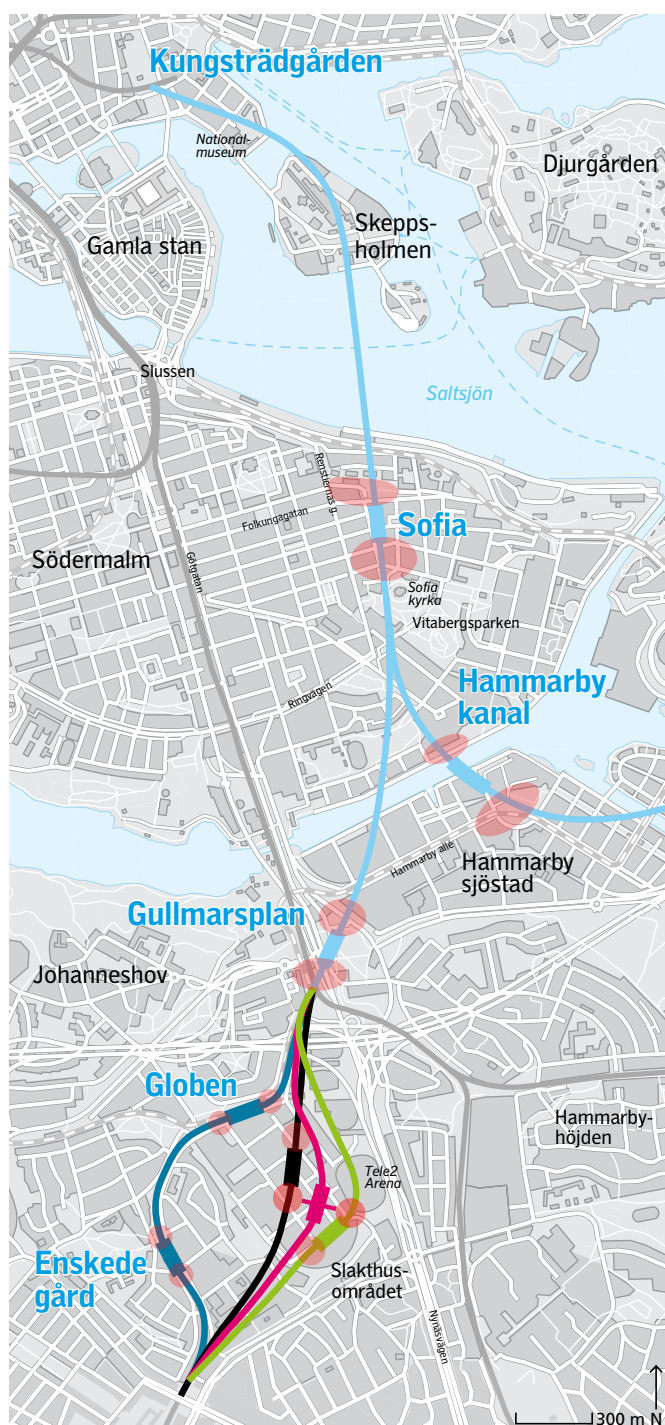
Visionsbild, kvarteret Mårtensdal, Hammarby Sjöstad. Arkitekter: Sauerbruch & Hutton, Scheiwiller Svensson

Hammarby Sjöstad

Utbyggnaden av Hammarby Sjöstad pågår sedan drygt 15 år med både bostäder och arbetsplatser. Fullt utbyggt väntas Hammarby Sjöstad rymma cirka 13 000 lägenheter och drygt 30 000 boende. Stockholms stad planerar nu för bostäder i områdets centrala och östra delar och arbetsplatser i de västra. I kvarteret Mårtensdal planeras bland annat för en 29 våningar hög kontorsbyggnad.

Tunnelbana från Kungsträdgården till Gullmarsplan och söderort

Våren 2014 fattade landstingsstyrelsen beslut om tunnelbanans sträckning till Nacka. Det togs också beslut om ett brett utredningsområde av tunnelbanans förlängning mellan Gullmarsplan och Sockenplan. Vårt planeringsarbete har nu resulterat i förslag på fyra möjliga sträckningar.

Fyra alternativa sträckningar

I utredningsarbetet har vi tagit hänsyn till vad som finns i området idag och planerad bebyggelse. Andra viktiga faktorer är tillgänglighet, miljö och sociala frågor samt berg- och spårteknik.

Utredningsarbetet har resulterat i fyra möjliga sträckningar mellan Gullmarsplan och Sockenplan. Ett alternativ (blå) går som idag och de tre övriga sträckningsalternativen går via Slakthusområdet. Passagen under Saltsjön gör att station Sofia kommer att ligga väldigt djupt. Därför går samtliga sträckningar i tunnel och har stationer under jord.

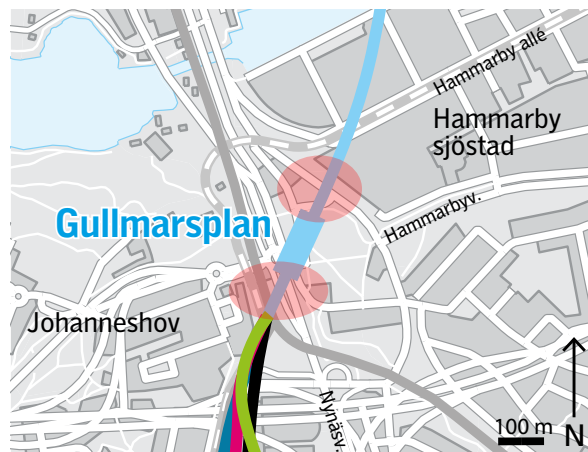
Vid Sockenplan ansluter samtliga alternativ till befintlig tunnelbana mot Hagsåtra. Sträckningen mellan Sockenplan och Hagsåtra kommer inte att förändras.

Sofia

Sofia station planeras inom östra Södermalm. Det blir en djup station (cirka 90–100 meter) med hissar i varje plattformssände. Den norra entrén föreslås ligga inom ett område från Renstiernas gata/ Tjärhovsplan/Folkungagatan/Stigbergsparken och ska utgöra en viktig bytespunkt till bussar. Uppgångarna i söder föreslås inom ett område mellan Skånegatan och Åsögatan i höjd med Borgmästargatan.

Uppgångarna ska tillsammans ge god tillgänglighet till stora delar av östra Södermalm.

Gullmarsplan

Gullmarsplans station kommer att bli en bytespunkt mellan Blå och Grön linje, Tvärbanan och bussar. En ny plattform till Blå linje skapas under dagens station. I norr kan uppgången ligga i Mårtensdal, i närheten av rondellen vid Hammarby allé. I söder kan uppgången ansluta till befintlig plattform för Grön linje.

Mellan Gullmarsplan och Sockenplan finns flera möjliga sträckningar som alla går under jord.

Alternativ Blå

Alternativ Blå innebär att tunnelbanan går samma sträckning som idag men att stationerna Globen och Enskede gård ersätts med nya stationer under jord. Globens och Enskede gårds uppgångar ligger på ungefär samma platser som idag, men Enskede gård får ytterligare en uppgång.

Alternativ Svart

Alternativ Svart innebär en central sträckning via Slakthusområdet där en ny station byggs. Den norra uppgången ansluter till arbetsplatser och handel i Globenområdet och till bostäder i norra Slakthusområdet. Uppgången kan ligga på Rökertigatan i höjd med Globen. Den södra uppgången ansluter till bostäder, arbetsplatser och framtida busslinjestråk i den södra delen av området. Uppgången kan ligga centralt på Hallvägen.

Alternativ Rosa

Alternativ Rosa innebär en central/sydlig sträckning via Slakthusområdet där en ny station byggs. Den västra uppgången är centralt placerad i området och ansluter till nya bostäder, nya arbetsplatser och framtida busslinjestråk. Uppgången kan ligga centralt på Hallvägen. Den östra uppgången ansluter till Tele2 Arena och den nya handelsanläggningen som utreds i södra delen av Slakthusområdet. Uppgången kan ligga på Rökertigatan.

Alternativ Grön

Alternativ Grön innebär en sydlig sträckning via Slakthusområdet där en ny station byggs. Den västra uppgången ansluter till den nya handelsanläggningen och bostäder som planeras i södra delen av området. Den östra uppgången ansluter till Tele2 Arena och den nya handelsanläggningen. Uppgången kan ligga på Rökertigatan.

- Blå text** Tunnelbanestationer
- Ungefärligt utredningsområde för nya stationsuppgångar
  - Befintlig tunnelbana
  - Förslag på sträckning
  - Förslag på sträckning via Globen och Enskede gård
  - Förslag på sträckning via Slakthusområdet
  - Förslag på sträckning via Slakthusområdet
  - Förslag på sträckning via Slakthusområdet

Under byggtiden behövs arbetstunnlar och etableringsytor

Tunnelbanan byggs till största delen under jord. För att byggtiden ska bli säker och effektiv behövs arbetstunnlar ner till de tunnelbanestationer som ska byggas. Vid varje arbetstunnelmynning och stationsuppgång behövs även en etableringsyta. Bergmassor från tunnelarbetet transporteras bort och byggmaterial transporteras ner via dessa ytor och tunnlar. Etableringsytor används också för upp-

ställning av bland annat arbets- och kontorsbodar, verkstadstält, utrustning för vattenrening, tunnelventilation och elkraftmatning.

Ytornas storlek och arbetstunnlarnas lägen och sträckningar är inte fastlagda. Ett separat samråd kommer att hållas kring dessa frågor hösten 2015.

Miljöpåverkan

Tunnelbanan kommer delvis att gå genom områden med höga kulturmiljövärden, men eftersom tunnelbanan planeras under jord påverkas dessa ytterst lite. Vi utreder vilka förebyggande skyddsåtgärder som behövs för att undvika skador. Även de delar som byggs ovan jord, exempelvis entréer, kommer att utredas ur miljösynpunkt.

Störningar under byggtiden

Byggskedet kommer att innebära en del störningar. Borrning och sprängning av bergtunnlar kan medföra buller och vibrationer. Störningar kommer också att uppstå runt etableringsytor och vid stationsuppgångarna, mest i form av buller från arbetsmaskiner och transporter till och från arbetsplatsen.

Vi tar i så stor utsträckning som möjligt hänsyn till miljöintressen och boende vid val av platser för etableringsytor, arbetstunnlar och transportvägar.

Merparten av bergmassorna från sprängningarna kommer att transporteras bort och kan sedan användas i andra byggprojekt i Stockholm.

Påverkan på grundvattnet

När en bergtunnel byggs och är i drift kommer grundvatten att läcka in, vilket kan medföra att grundvattennivåerna i närområdet påverkas. Det krävs därför tillstånd enligt miljöbalken.

Nu utreder vi hur tunnelbanan kan påverka grundvattnet. Vi ska också undersöka vilka skyddsåtgärder som behövs för att undvika skador.

Bildbyrå: Maskot AB

Så här planerar vi för ny tunnelbana

Vad har hänt hittills?

Under 2013 och i början av 2014 gjorde landstinget en förstudie gällande förlängning av tunnelbanan till Nacka samt en idéstudie för Gullmarsplan och söderort. Vi fortsätter arbetet med att ta fram en järnvägsplan. Utredningsarbetet inför prövning enligt miljöbalken har också inletts.

Varför samråder vi?

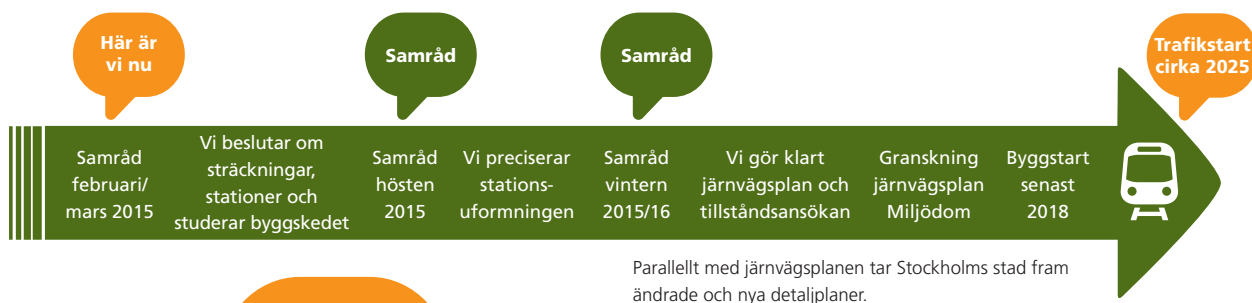
Syftet med alla samråd i planfrågor är att få fram ett så bra beslutsunderlag som möjligt och att ge möjlighet till insyn och påverkan. Vi vill med det här samrådet ta emot dina synpunkter på föreslagna stationsuppgångar och alternativa sträckningar.

Vi vill också informera om vilka beslut som tagits och hur miljön påverkas.

Mellan den 9 februari och den 12 mars pågår samråd kring Blå linjens utbyggnad.

Vad händer sen?

Därefter fortsätter ett mer detaljerat utredningsarbete. Under hösten 2015 samråder vi om byggskedet. I början av 2016 sker ett samråd om det nästan färdiga förslaget. Det färdiga förslaget ställs ut för granskning innan Trafikverket fastställer järnvägsplanen. Tillståndsansökan enligt miljöbalken prövas av mark- och miljödomstolen.

Tyck till om.....

- Uppgångar vid Sofia och Gullmarsplans stationer
- Sträckningen från Gullmarsplan till Sockenplan
- Uppgångar vid Globen, Enskede gård och Slakthusområdets stationer.

Har du egna förslag, rita in dessa på en karta och skriv gärna en kort förklaring.

Ge oss gärna information som du anser är viktig för vår fortsatta planering.

Du kan lämna dina synpunkter genom att:

- besöka våra öppet hus
- fylla i en digital enkät på www.sll.se/nyatunnelbanan
- läs av QR-koden på baksidan för att fylla i enkäten
- skicka e-post till tbanasoderort@sll.se eller
- skriva ett brev till Stockholms läns landsting, Förvaltning för utbyggd tunnelbana, Box 225 50, 104 22 Stockholm.
Märk kuvertet "Tunnelbana söderort".

Om du har frågor, kontakta oss på telefon 08-737 25 00. Senast den 12 mars 2015 behöver vi dina synpunkter. Du har också möjlighet att lämna synpunkter på finska.

2013 års Stockholmsförhandling är en överenskommelse mellan staten, Stockholms läns landsting, Stockholms stad, Nacka kommun, Solna stad och Järfälla kommun. Överenskommelsen innebär:

- att tunnelbanan byggs ut till Nacka, Arenastaden och Barkarby samt att Blå linje byggs ut till Gullmarsplan och söderort och kopplas samman med Gröna linjens Hagsätragren.
- att kommunerna ansvarar för att uppföra cirka 78 000 bostäder i tunnelbanans närområde fram till år 2030.
- den totala investeringen för utbyggnaden inklusive fordon och depå är 25,7 miljarder kronor (prisnivå januari 2013).

Välkommen till öppet hus!

Vi ställer ut förslagen och svarar på frågor.
Du kan också lämna dina synpunkter.

Tisdagen den 17 februari kl. 15.00–20.00
Enskedefältets skola, Sockenvägen 370 i Enskede

Torsdagen den 19 februari kl. 15.00–20.00
Spårvägmuseet, Tegelviksgatan 22 på Södermalm

Läs av QR-koden och
besvara en enkät

För dig som inte har möjlighet att besöka våra
öppet hus, gå gärna in på vår webbplats
www.sll.se/nyatunnelbanan